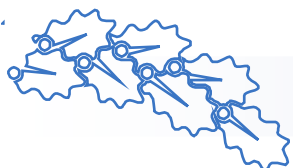
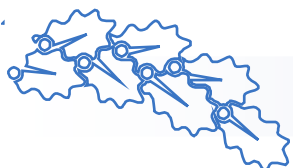

Majanduse olukorrast Euroopas ja kodumaal

Ardo Hansson
29. august 2012

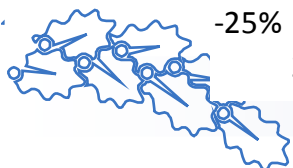
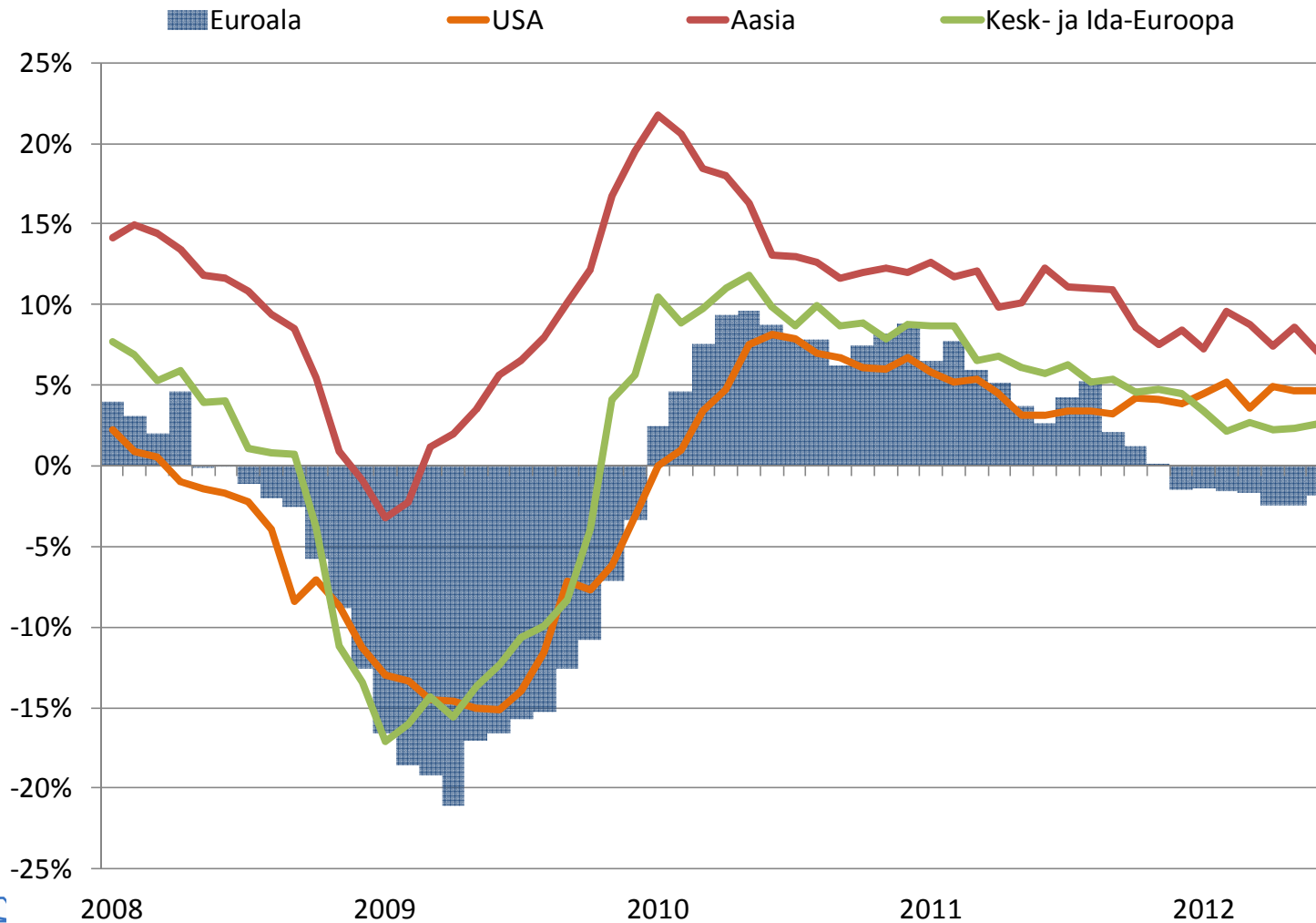
VÄLISKESKKOND

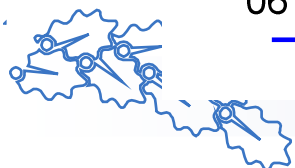
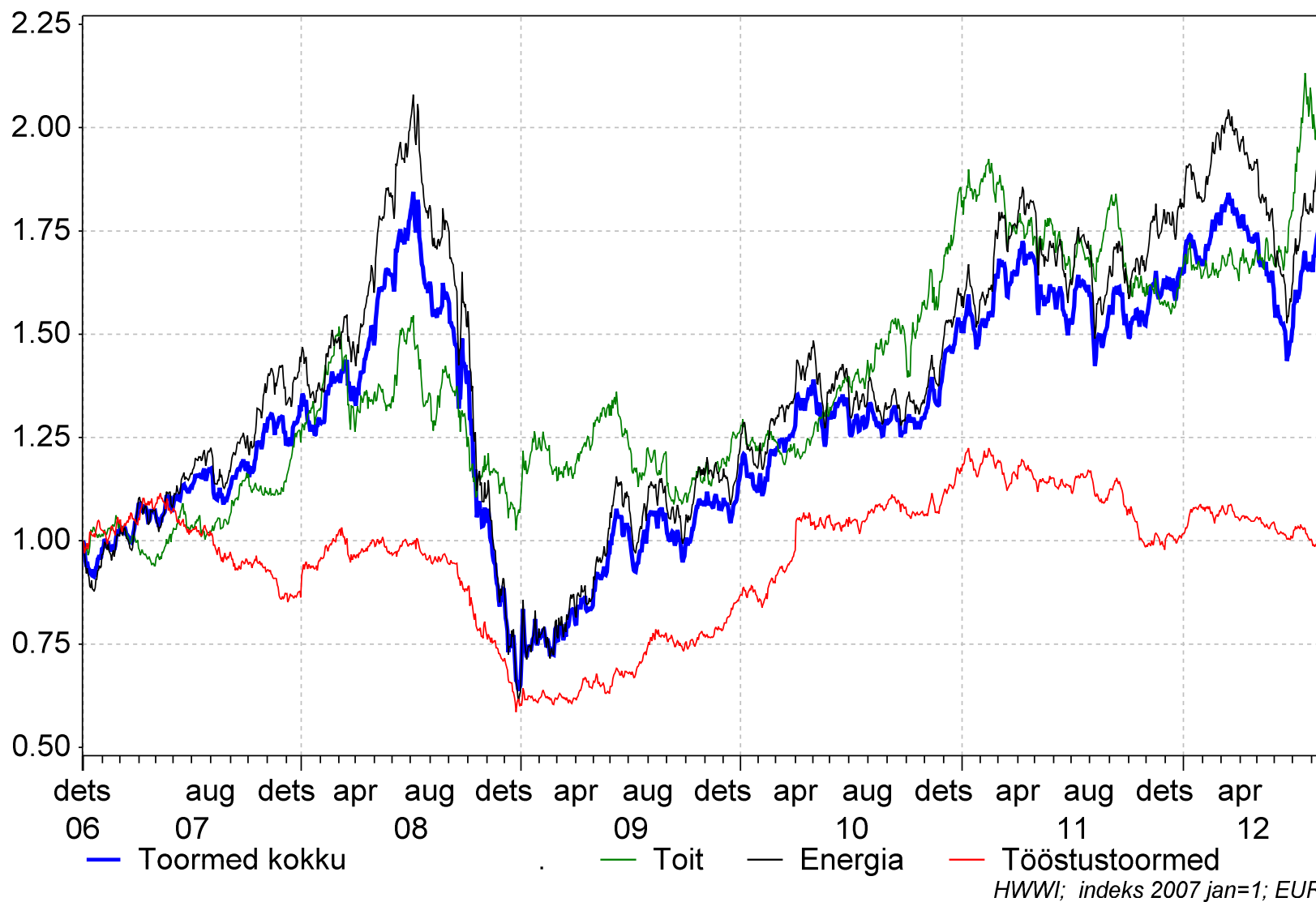
Tööstustoodangu kasv maailmas aeglustub

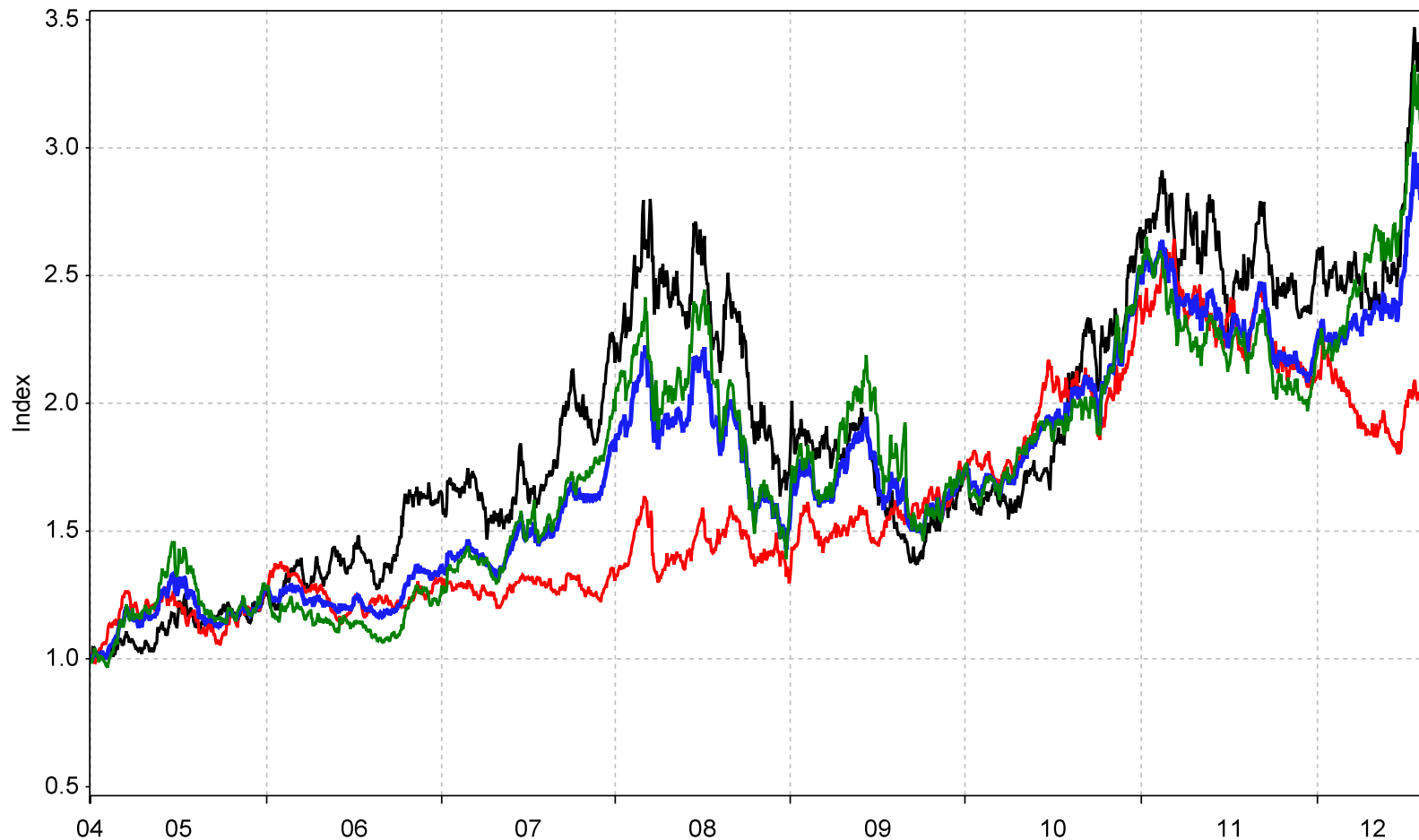
Tööstustoodangu aastakasv, %

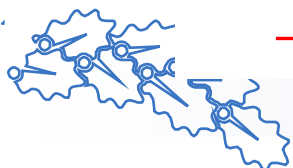
Toormete hinnad on tagasi ajalooliste rekordite lähedal

Toidutoormete hinnatase on suve lõpul ca viiendiku võrra kerkinud

— Teravili
— Joogid, suhkur, tubakas
— Toiduained kokku
— Toiduõli, seemned

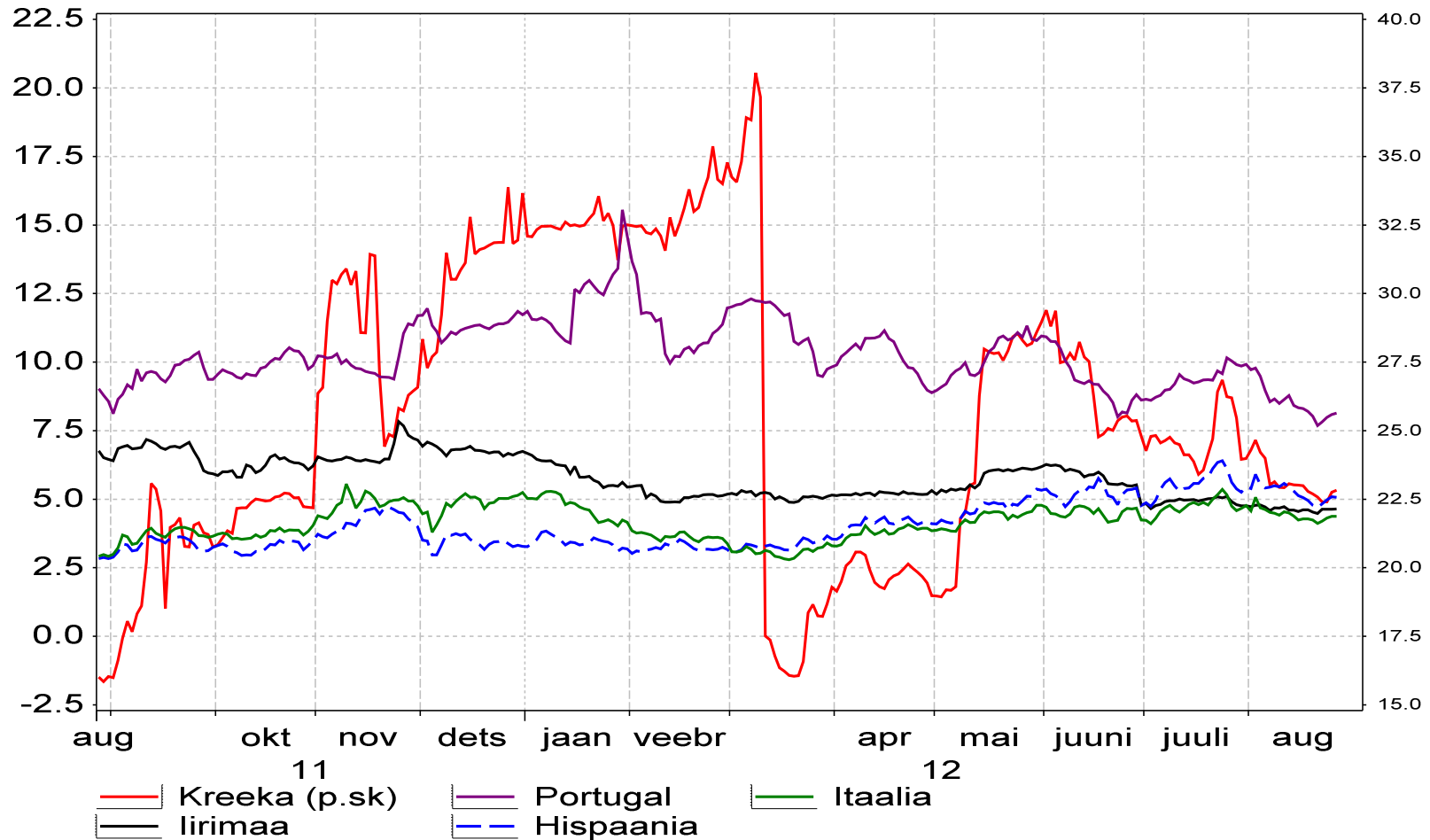

HWI; indeks 2005 jan=1; EUR

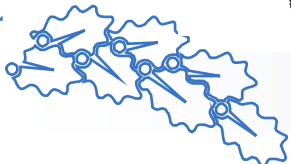
10a intressivahed Saksamaaga kujunevad “päevauudiste rütmis”

Euroala riikide intressivahed Saksamaa 10a intressimääraga

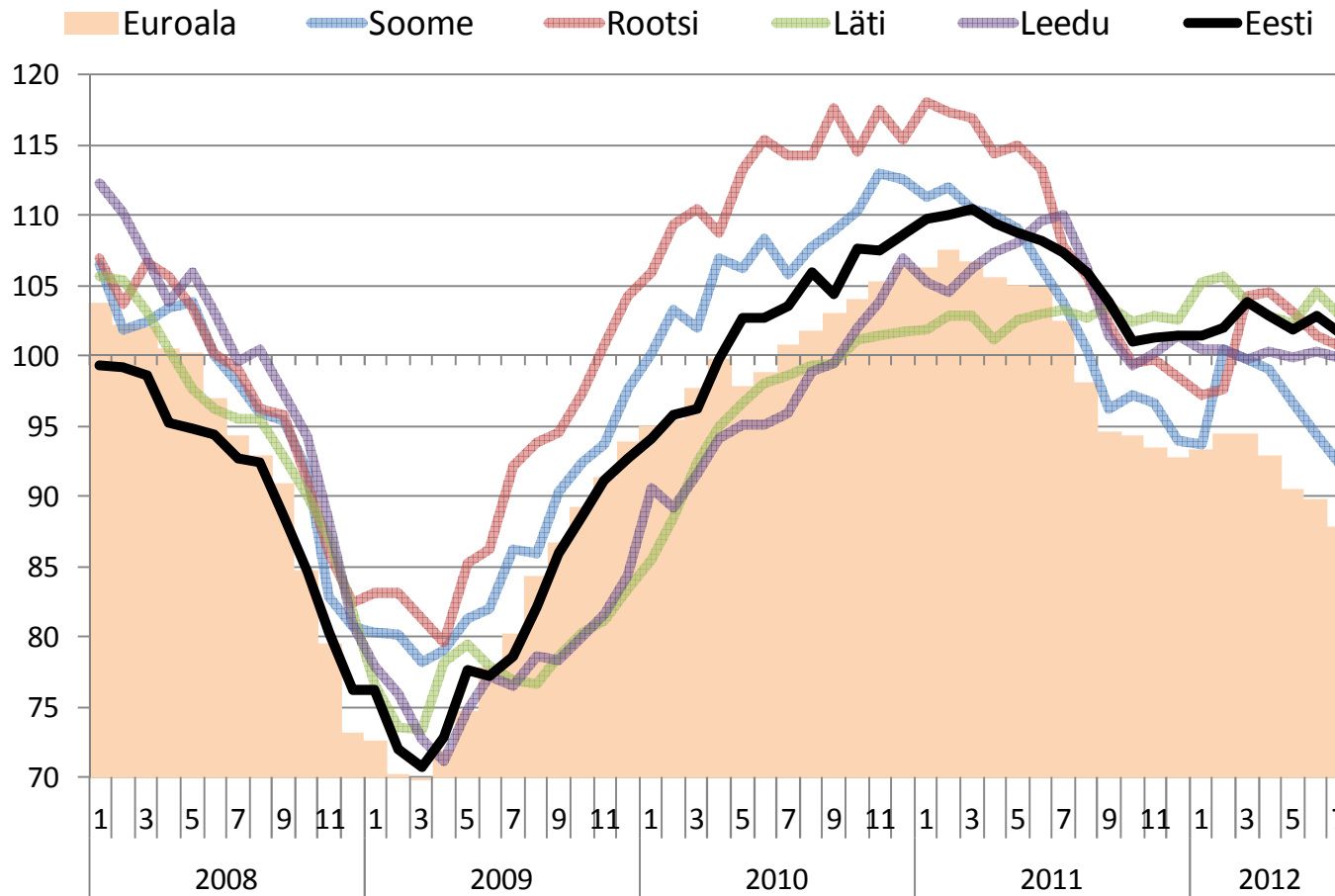
Source: Reuters EcoWin

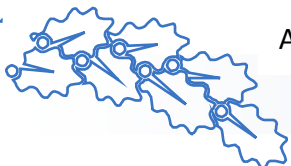
Eestis on kindlustunne püsinud endiselt kõrge

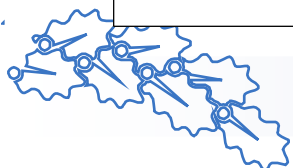
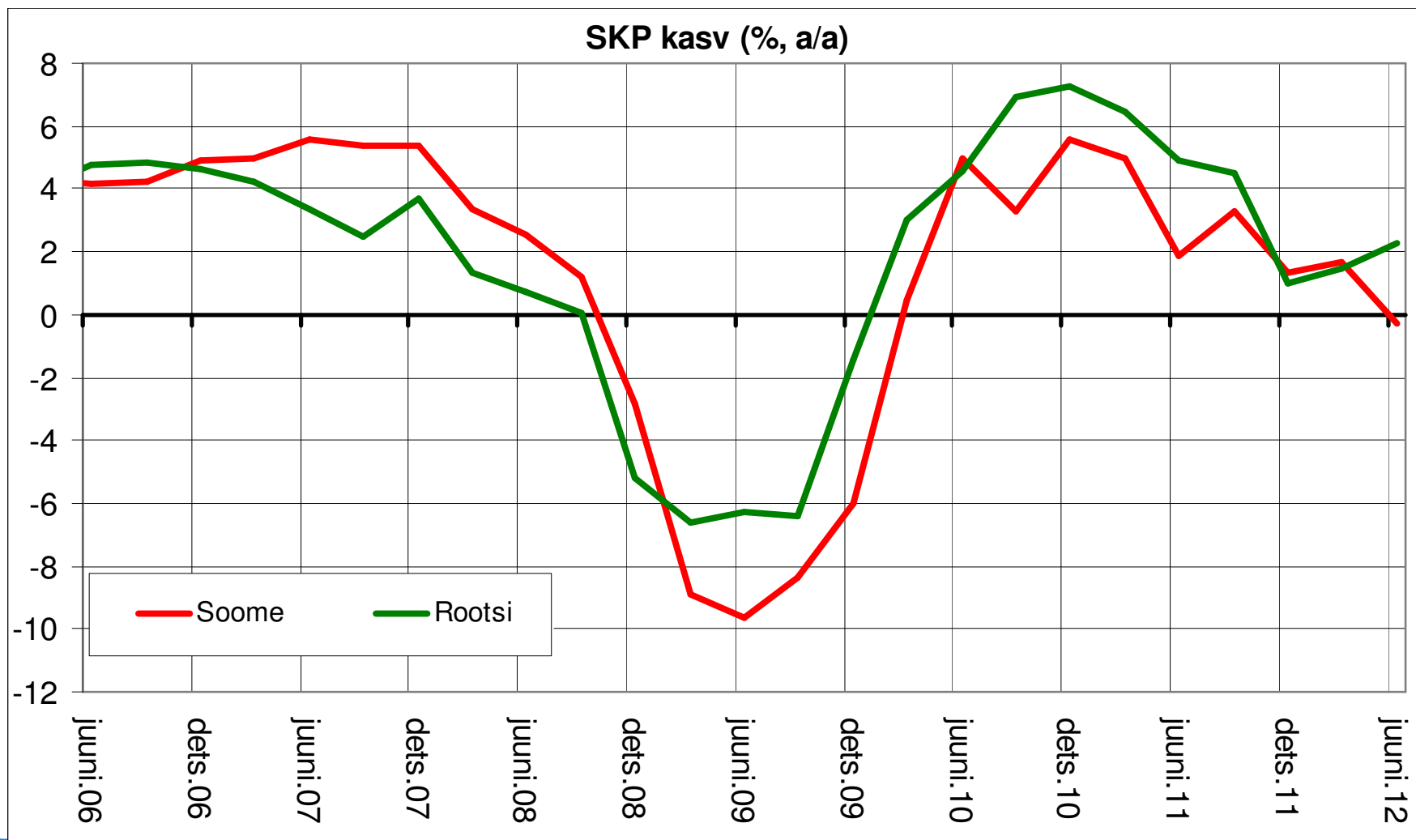
Majandusosalduks

Allikas: Euroopa Komisjon

Soome majandus oli teises kvartalis languses

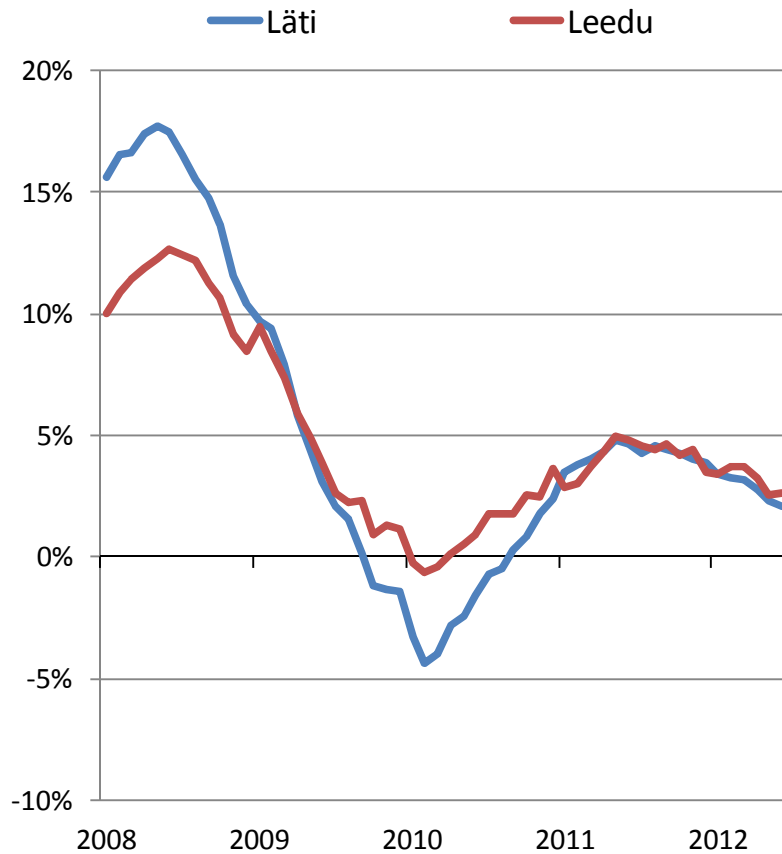

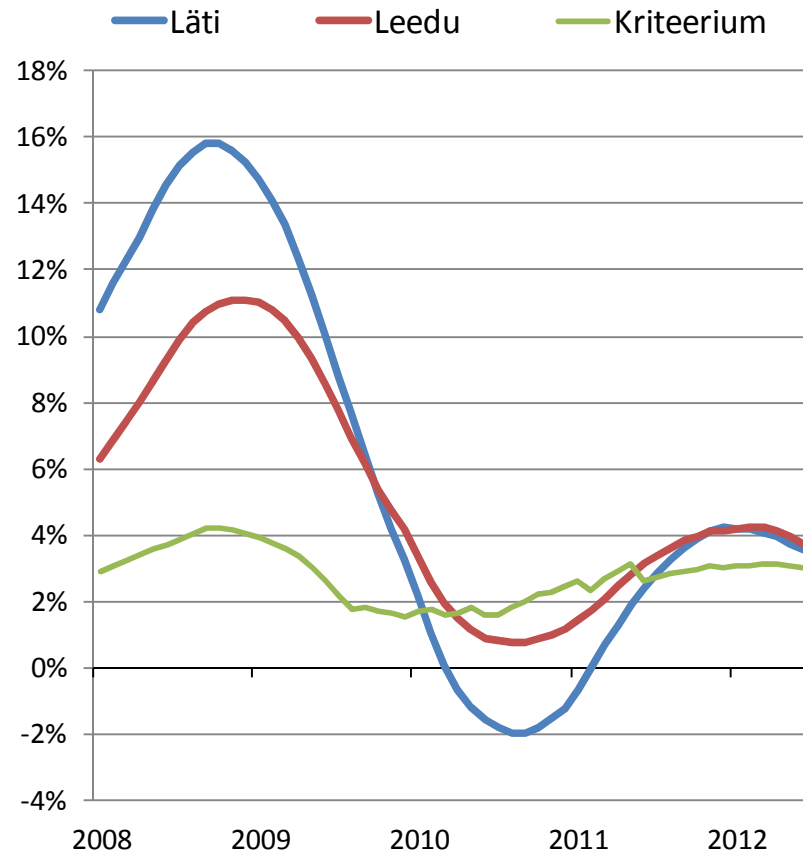
Läti-Leedu peaksid varsti inflatsioonikriteeriumi täitma

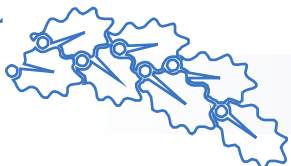
Inflatsioon (HICP) %

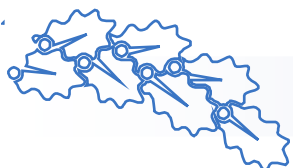
Inflatsioonikriteeriumi hinnang

Allikas: Eurostat, Eesti Panga arvutused

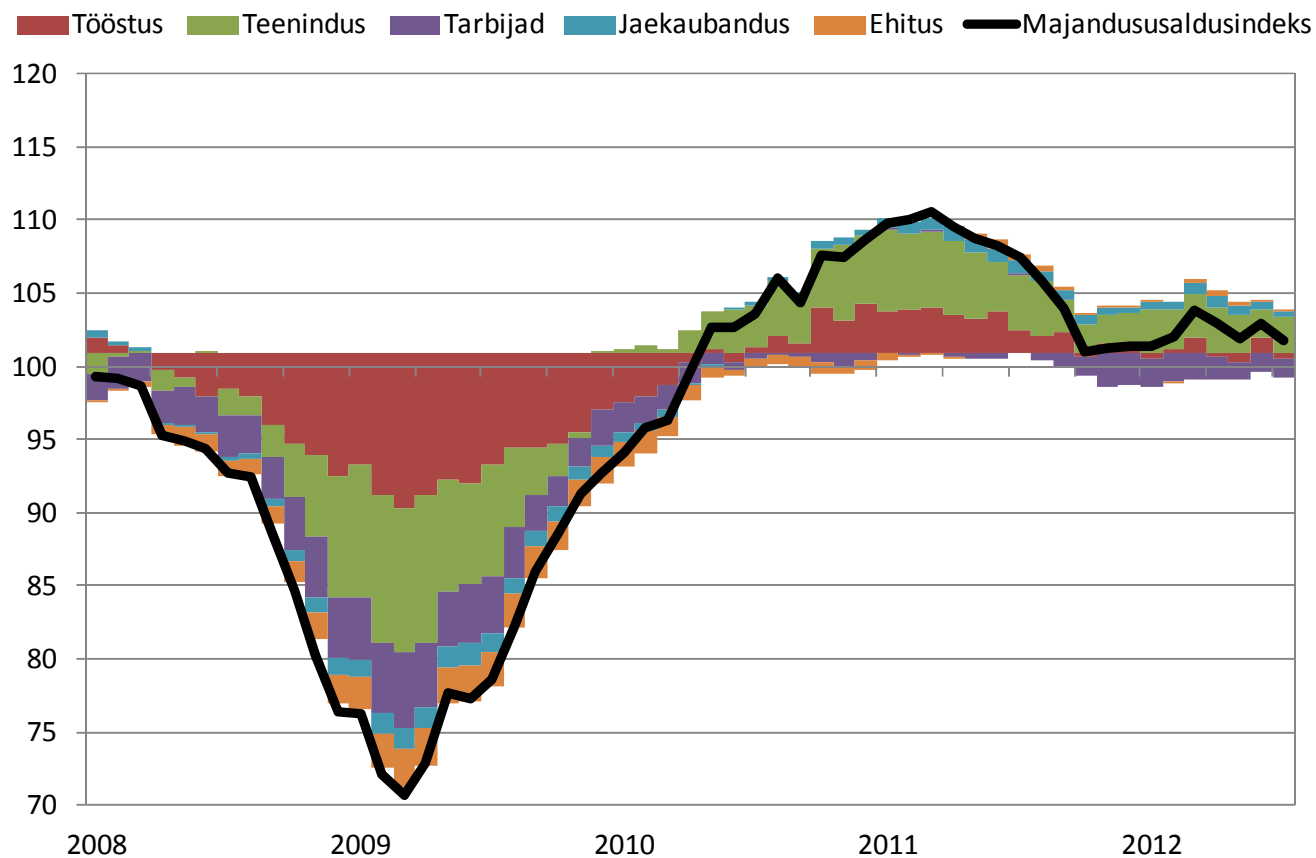
EESTI MAJANDUS

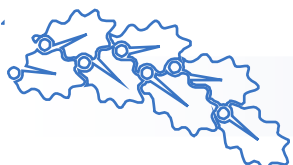
Optimism pole Eestit veel maha jätnud

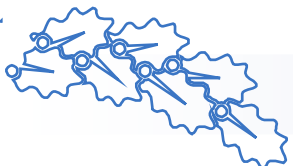
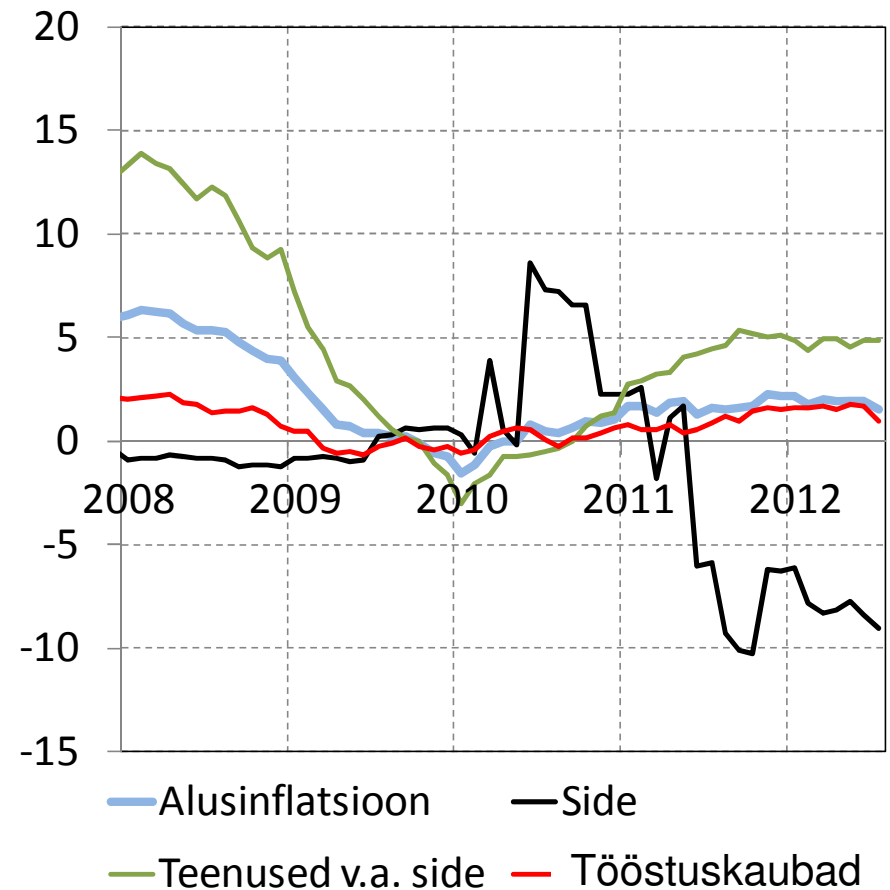
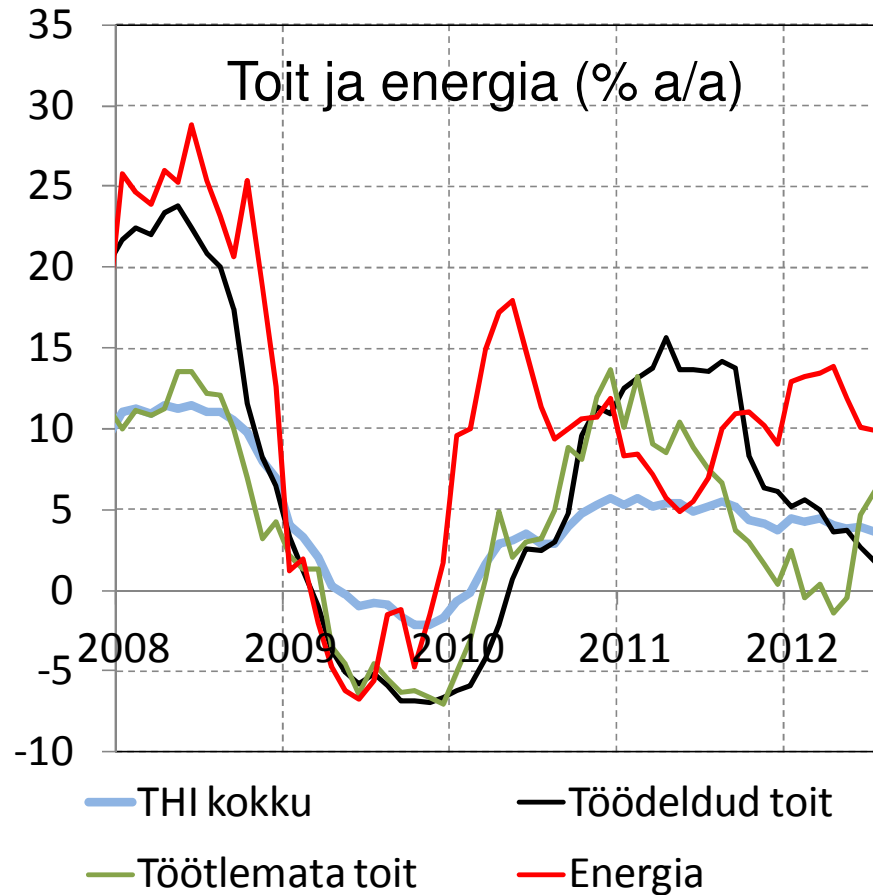
Majandusosalduindeks

Allikas: Euroopa Komisjon, Eesti Panga arvutused

Suvekuudel hoidis Eesti inflatsiooni üleval aiasaaduste ja teenuste hinnaralli

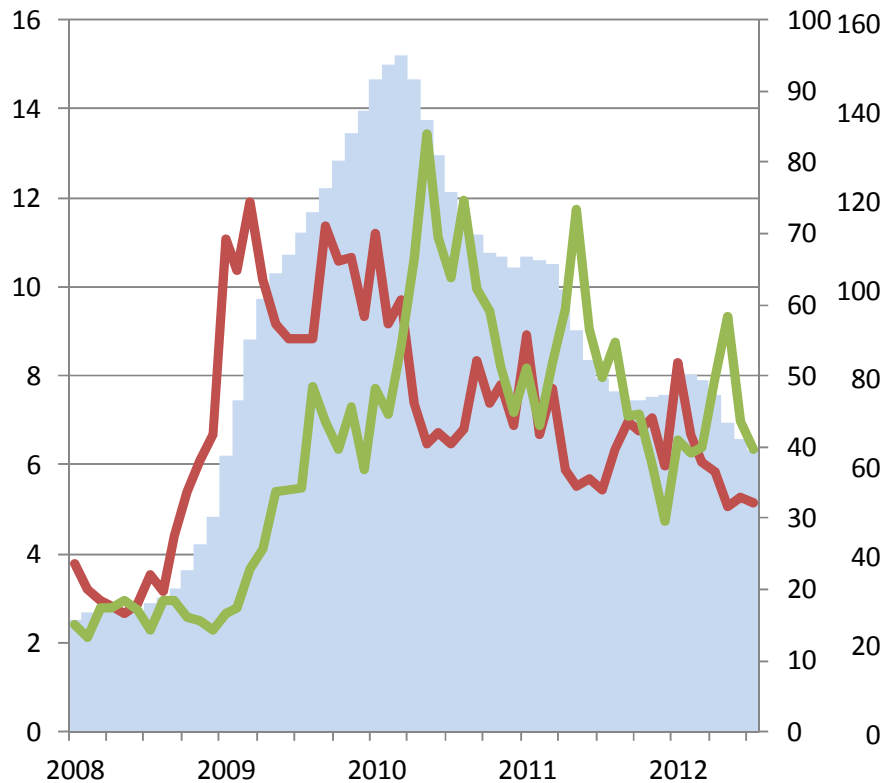

Töötute seas on suurenenud lühiajaliste töötute osakaal

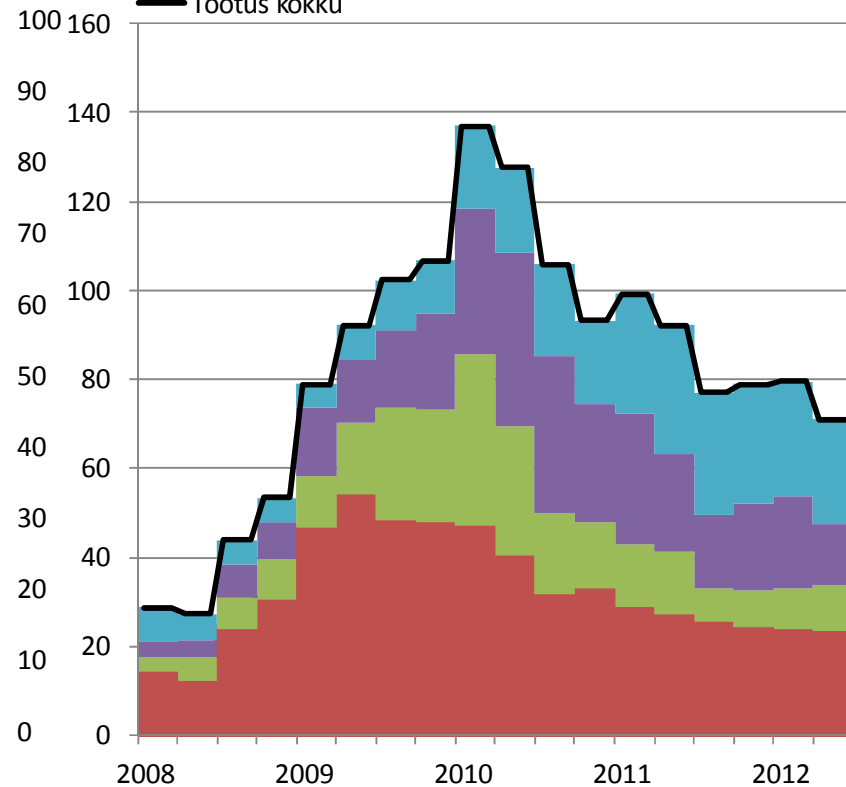
Registreeritud töötus (tuhandetes)

■ Registreeritud töötud, ps
— Uued registreerimised, vs
— Registreerimise lõppemised, vs

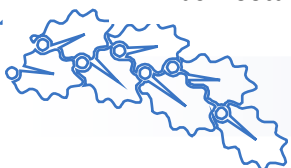

Töötud kestuse järgi (tuhandetes)

■ alla 6 kuu
■ aasta kuni 2 aastat
■ 6 kuud kuni aasta
■ üle 2 aasta
— Töötus kokku

Allikas: Töötukassa, Eesti Statistikaamet

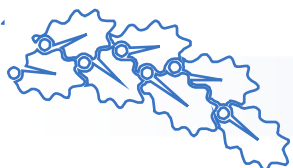
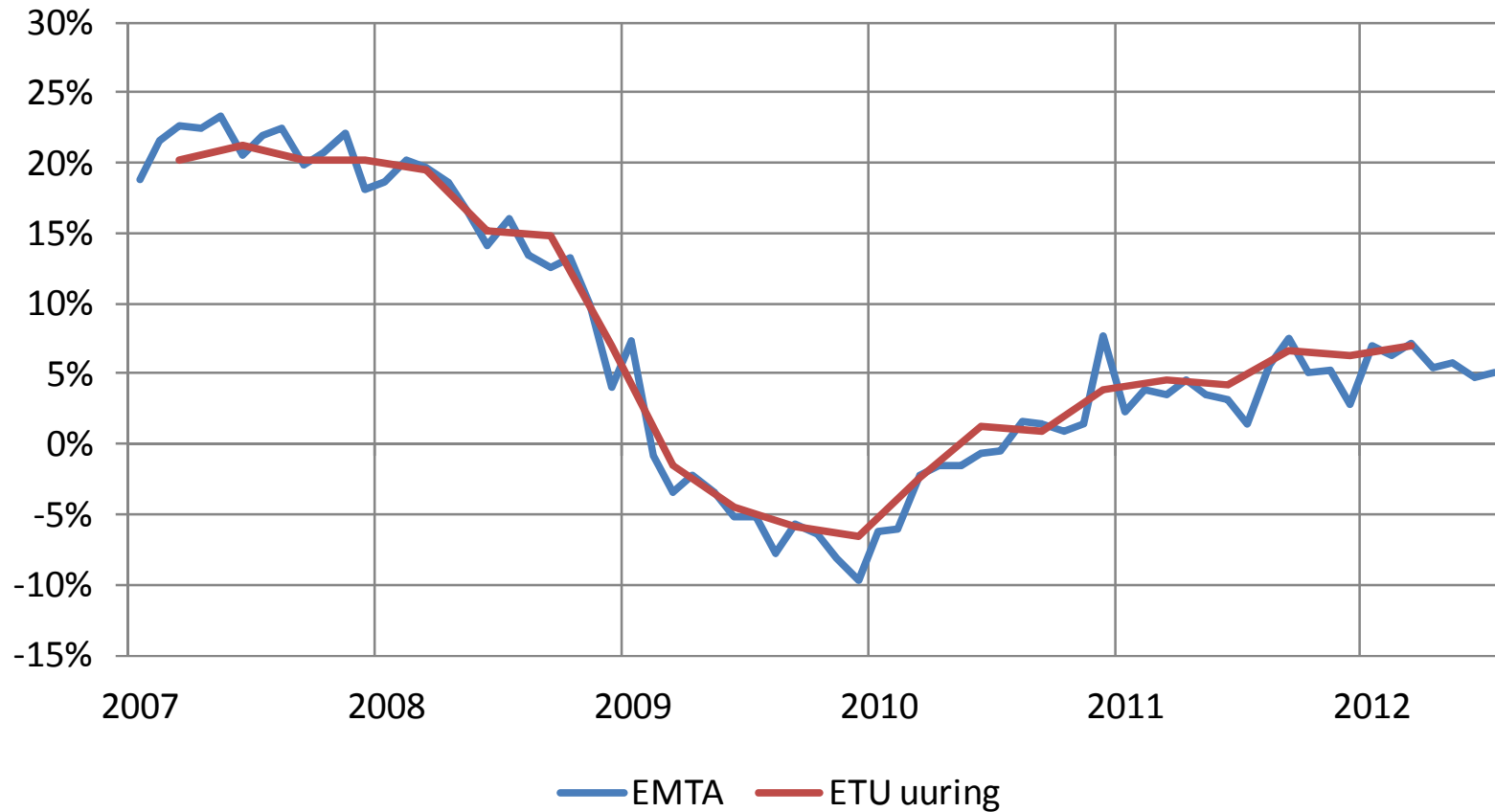

Palga kasvutempo kevadel küll pidurdus ...

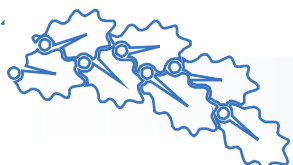
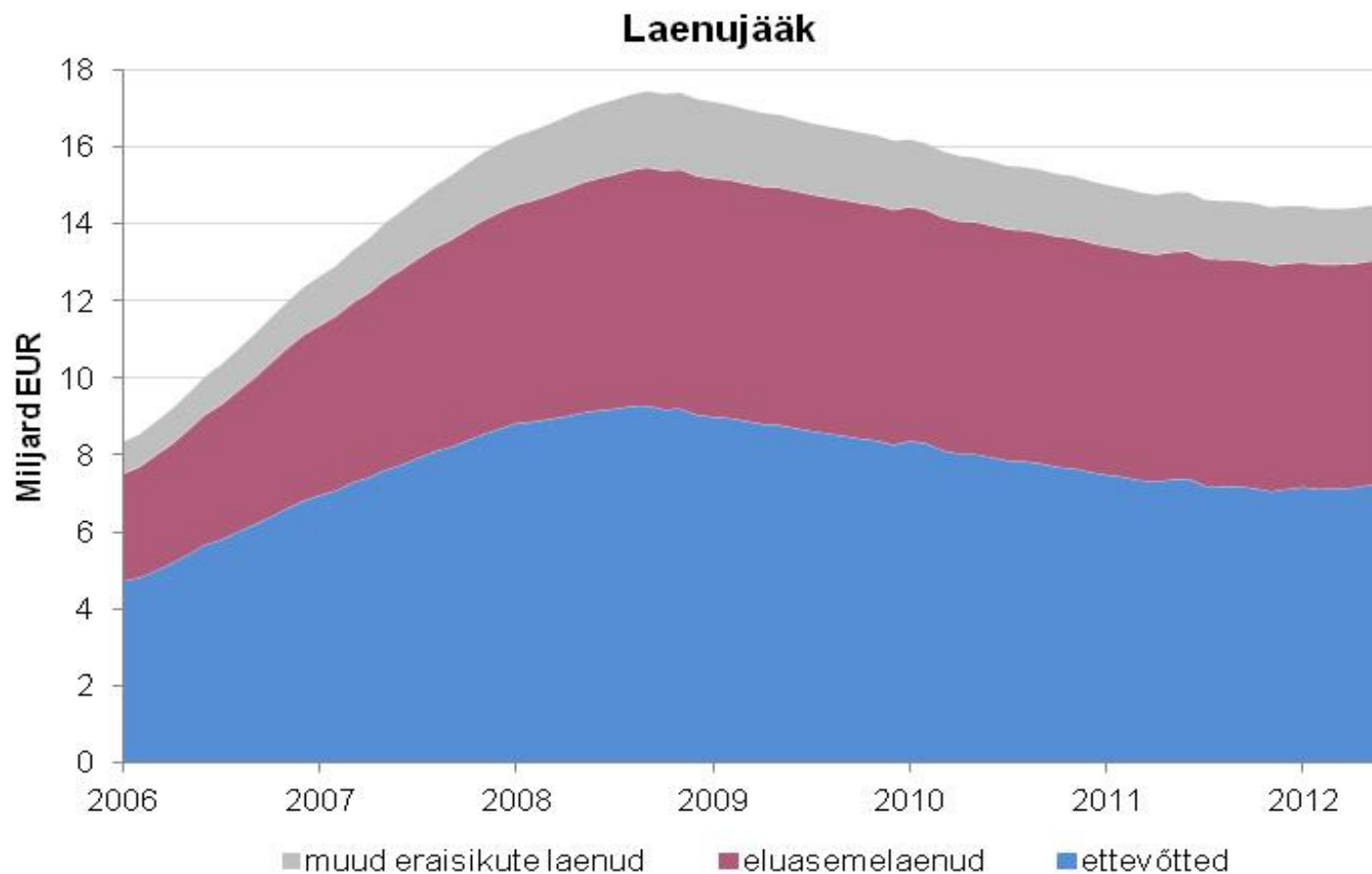
→ Makasumeti andmetel kasvasid palgad juulis siiski 5% a/a

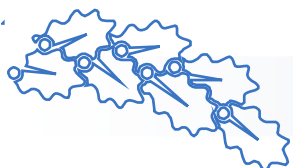
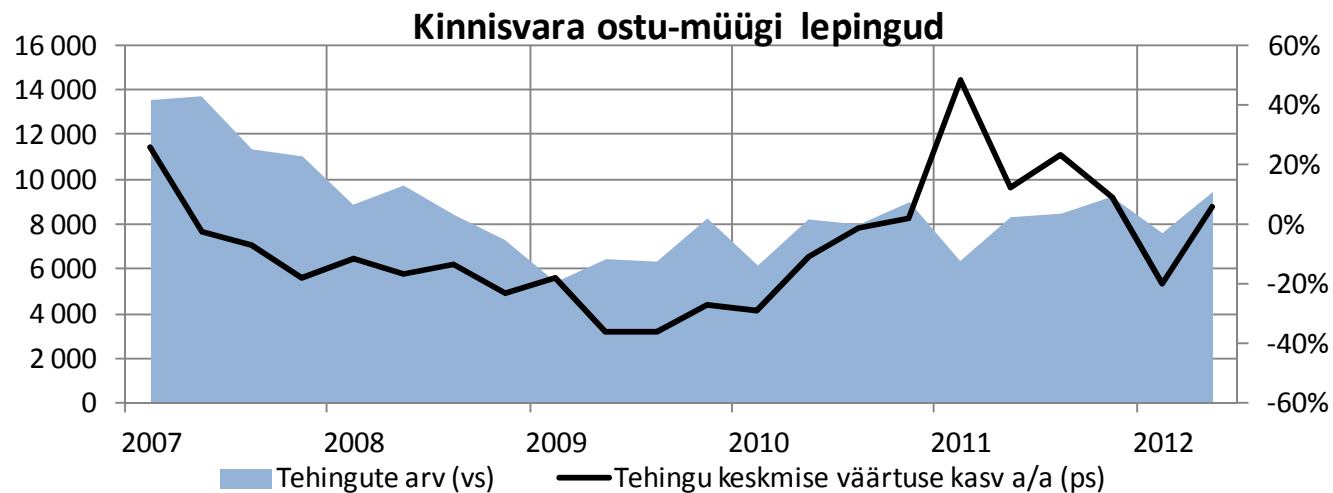
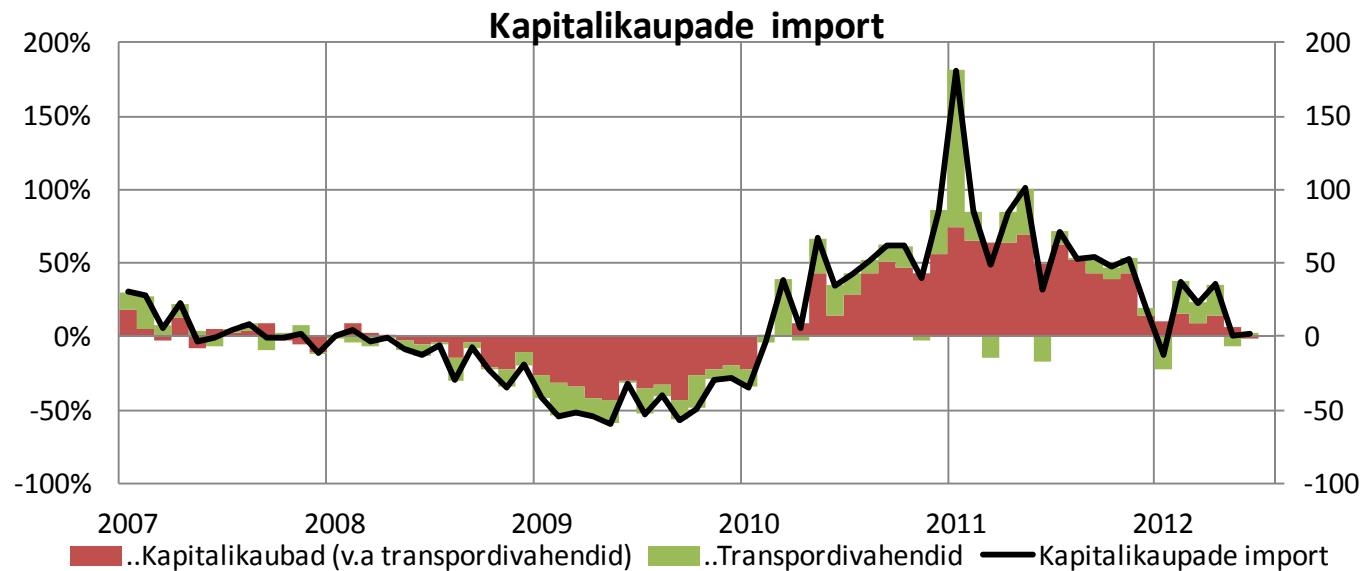
Keskmise palga kasv a/a

Laenumahu alanemise trend on pöördunud – alates aprillist on laenujääk kasvanud

Kinnisvarasektor elavneb, kapitalikaupade impordi aastakasv seiskus mais-juunis

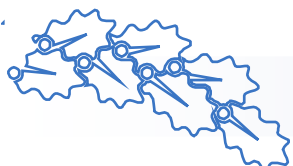

- Väliskeskkond

- Toormehinnad on viimasel ajal kiiresti tõusnud
- Soome majandus kahanes II kvartalis aastaarvestuses, Rootsis suur kasv
- Läti ja Leedu majandused liiguvad Maastrichti kriteeriumide täitmise kursil

- Eesti reaalmajandus

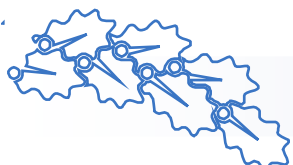
- Eesti teise kvartali majanduskasv oli prognoosist veidi aeglasem, kuid areng on laias laastus prognoosiga kooskõlas
- Sisenõudlus püsib endiselt tugev

Kokkuvõte 2

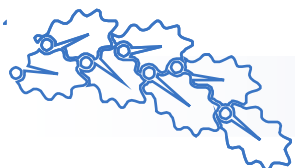
- Palgad ja hinnad
  - Teenuste hinnatõus on olnud prognoositust kiirem
  - Toormehindade kasv ähvardab sügisel kiirema inflatsiooniga
  - Palgakasv on maksuameti andmetel aeglustunud
  - Baromeetrid viitavad suurenenud palgasurve riskile
- Hõive
  - II kvartalis jätkus hõive kasv ja töötuse langus
  - Tööandjate ootused hõive kasvu osas on alanenud
- Finantssektor
  - Laenukasv on olnud prognoositust pisut kiirem
  - Hoiuste kasv oli viimase aja kiireim
  - Madal EURIBOR soosib laenamist

Eesti Pank

EUROSÜSTEEMI RAHAPOLIITILISTEST MEETMETEST

Sissejuhatuseks: tavapärased versus erakorralised rahapoliitilised meetmed (I)

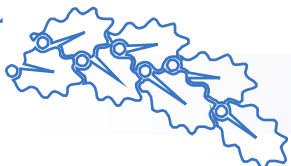
Nii tavapäraste kui ka erakorraliste meetmete lõppeesmärgiks on hinnastabiilsuse saavutamine

(Euroalal defineeritud kui tarbijahindade inflatsioon keskpikal perioodil alla 2%, kuid selle lähedal).

Tavapäraseks rahapoliitiliseks meetmeks on (peamiselt) muutused rahapoliitilistes intressimäärades.

Muutused rahapoliitilistes intressimäärades mõjutavad ettevõtete ja eraisikute finantseerimistingimusi ja seeläbi kogunõudlust. Muutused kogunõudluses avaldavad omakorda mõju inflatsioonile.

Kui finantssektor toimib hästi, piisab inflatsioonieesmärgi saavutamiseks üksnes tavapärastest meetmetest (ehk intressimäärade muutmisest).

Sissejuhatuseks: tavapärased versus erakorralised rahapoliitilised meetmed (II)

Erakorralised rahapoliitilised meetmed on keskpanga sammud, mis on suunatud sellele, et probleemid finantssektoris ei takistaks rahapoliitika mõju majandusele.

Nendeks meetmeteks on näiteks: piiramatu mahuga rahapoliitilised oksjonid, väga pikaajalised rahapoliitilised laenud, erasektori ja valitsuse võlakirjade ost.

Kui finantssektor ei toimi hästi, ei piisa inflatsioonieesmärgi saavutamiseks üksnes tavapärastest meetmetest ehk intressimäärade muutmine ei pruugi mõjutada ettevõtete ja eraisikute finantseerimistingimusi ning seeläbi kogunõudlust ja inflatsiooni.

Erakorralised meetmed on seega ajutised ja täiendavad tavapäraseid meetmeid.

Euroala keskpankade tavapärase meetmed

Raamistikku reguleerivaks juhtpõhimõtteks on tulemuslikkus, mille all mõistetakse seda, et raamistik võimaldab rahapoliitilistel otsustel avalduda lühiajalistes rahaturu intressimäärades võimalikult kiiresti.

Lühiajalisi rahaturu intressimäärasid juhitakse nõukogu määratud intressimäärade taseme suunas kasutades kolme instrumenti.

EUROSÜSTEEMI RAHAPOLIITILISED INSTRUMENDID

Need instrumendid mõjutavad likviidsuse kogust euroala pangandussektoris, mis omakorda avaldab mõju lühiajalistele rahaturu intressimääradele.

Avaturuoperatsioonid

Püsivõimalused

Kohustusliku reservi süsteem

Pikemaajalised
refinantseerimisoperatsioonid LTRO

Põhilised
refinantseerimisoperatsioonid MRO

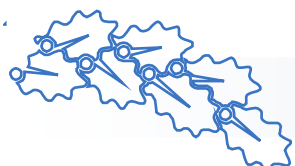
peenhäälestusoperatsioonid FTO

Struktuursed operatsioonid

Laenamise püsivõimalus MLF

Hoiustamise püsivõimalus DF

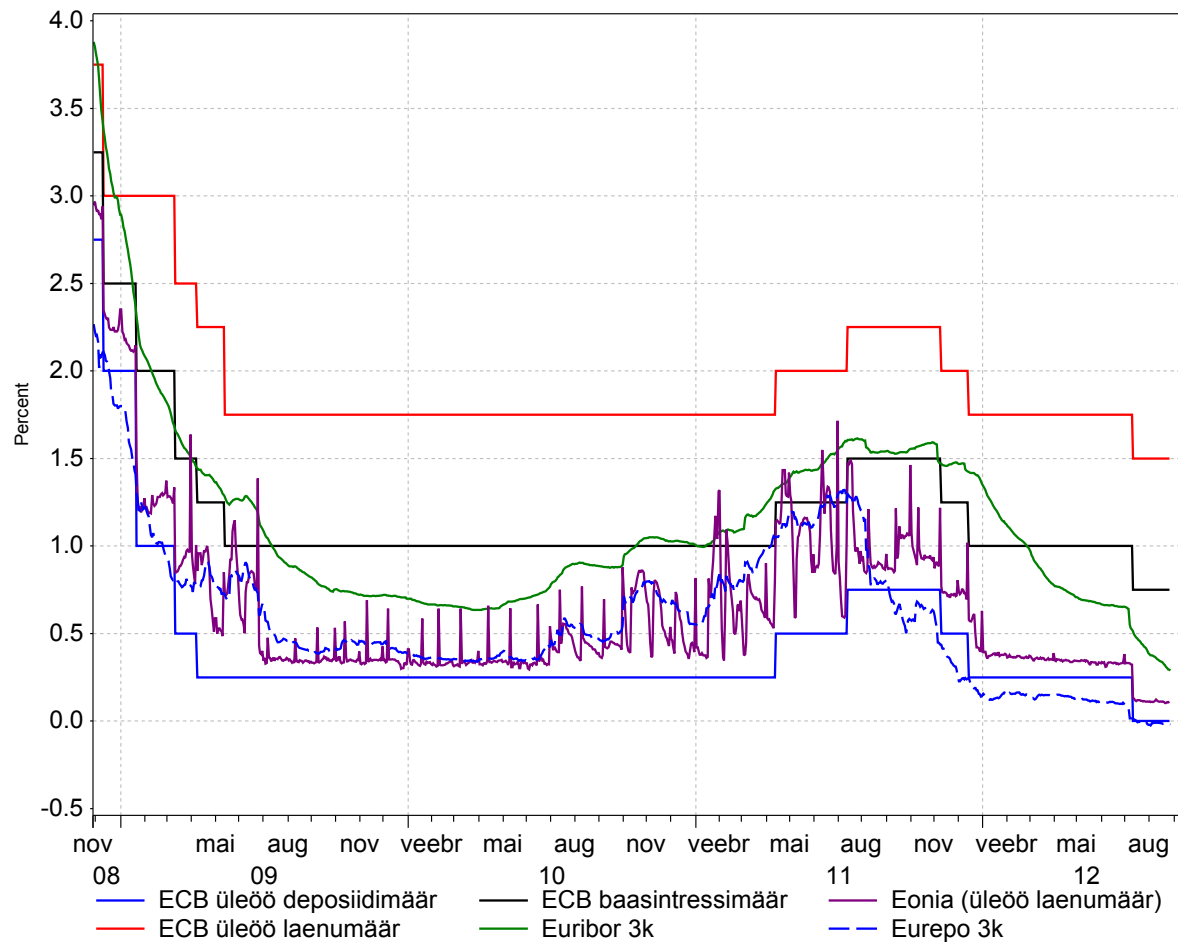
Kohustusliku reservi määr

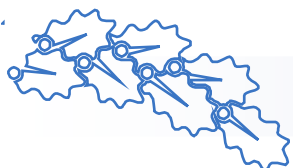
Keskpank üleõhoiustajatele enam intressi ei maksa

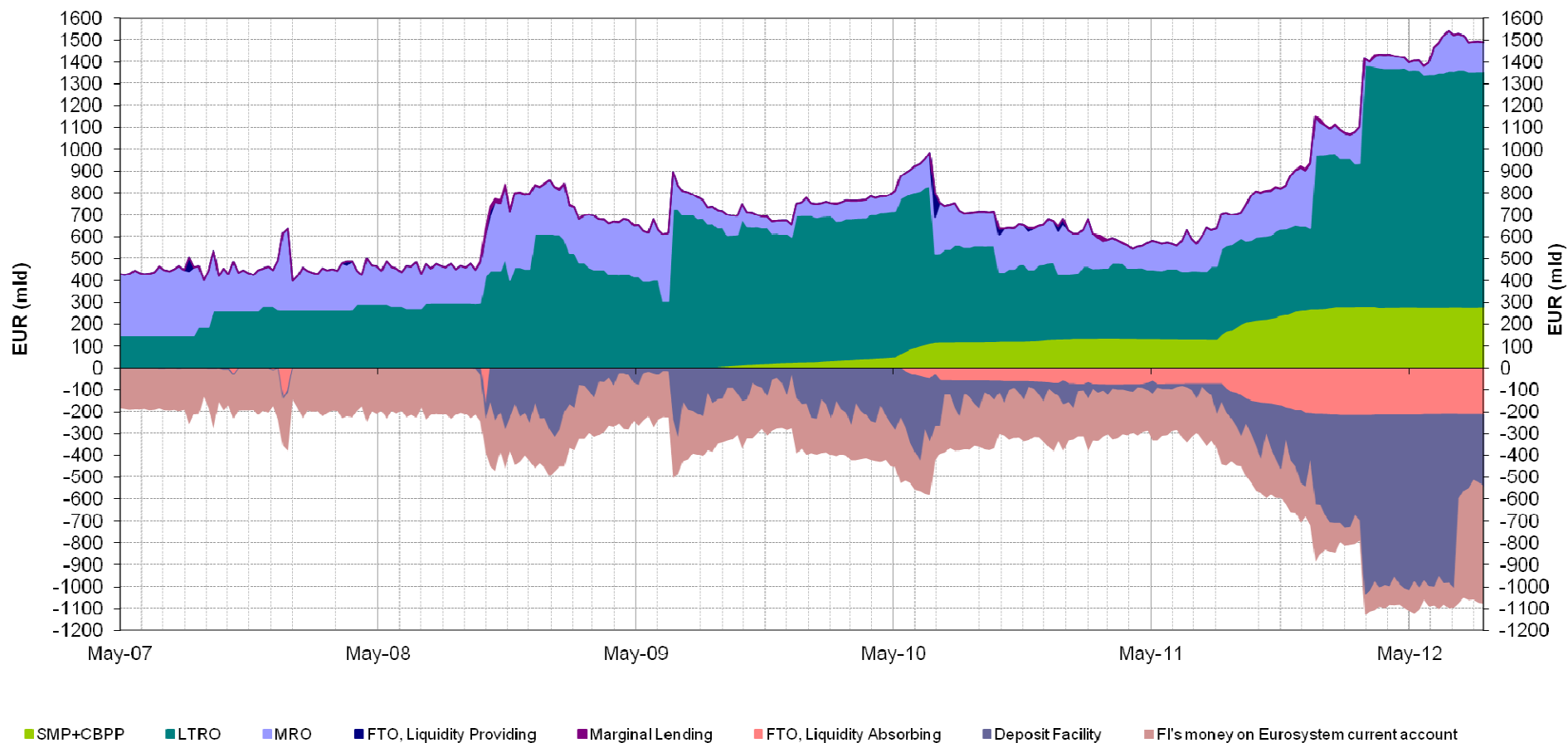
Euroala rahaturu intressimäärad

Source: Reuters EcoWin

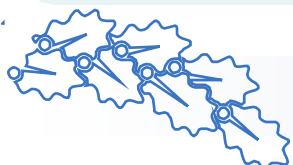
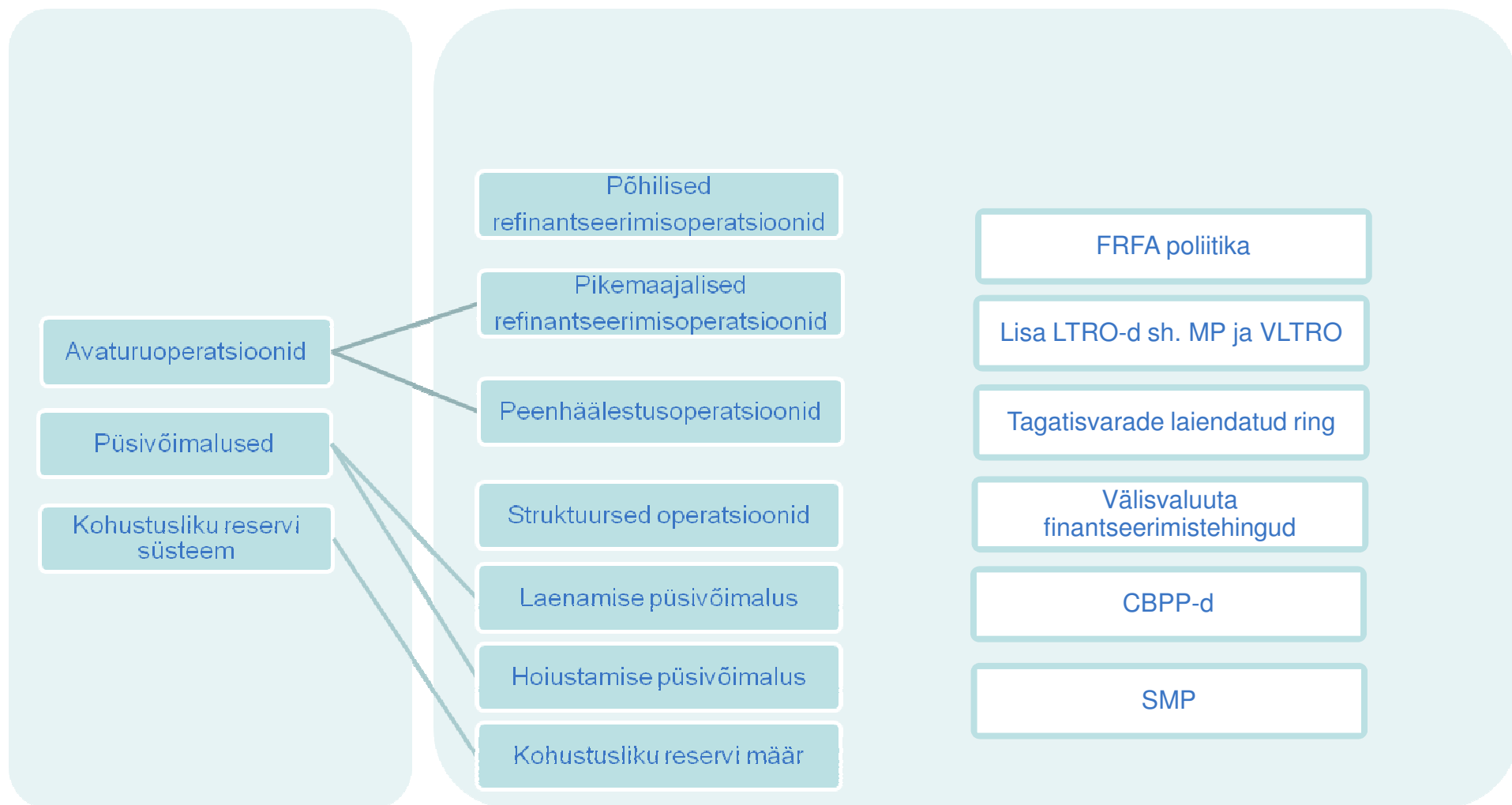

Eurosüsteemi bilansimaht on viimastel aastatel kiirelt kasvanud

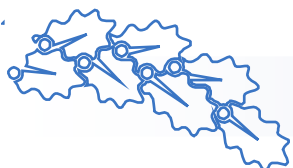

Erakorralised rahapoliitilised meetmed

Kokkuvõte

- Võlakriisist väljumine nõuab kõigi institutsioonide täielikku pühendumist ning selget tööjaotust. Keskpank tegutseb oma mandaadi piires ning peab tagama hinnastabiilsuse ning selleks tarviliku rahapoliitika ülekandumise toimimise.
- Erakorralisi meetmeid rakendavad keskpangad vaid oma mandaadi piires, sh. selleks, et oleks tagatud rahaturu soodsa intressikeskkonna ülekandumine ettevõtetele ja majapidamistele. Keelatud on valitsuste rahastamine.
- Pankadevahelisel rahaturul valitseb jätkuvalt usaldamatus, see on suurendanud Eurosüsteemi bilansimahte ning riske.
- Rahaliit saab tegutseda üksnes juhul, kui riigid usaldavad teineteise rahandust. Vähemalt sama oluline on aga, et iga riik vastutab ise oma kohustuste eest.

Täna tähelepanu eest!

